

Societat

POLÍTIQUES SOCIALS

“L’accident de Reus va ser un problema del sistema”

El conseller delegat de Gas Natural demana una normativa clara per combatre la pobresa energètica

MIREIA ESTEVE
BARCELONA

“És lamentable constatar que, entre tots, no hàgim sigut capaços d’evitar aquesta situació. Hem d’esforçar-nos aviat i bé perquè no es repeteixi”, va dir ahir el conseller delegat de Gas Natural Fenosa, Rafael Villaseca, durant la compareixença al Parlament per explicar què va fallar en la mort de l’àvia de Reus que s’il·luminava amb espelmes després d’un tall en el subministrament elèctric. Per a Villaseca, el cas no “és un problema de diners, sinó d’organització”. Gas Natural era la companyia subministradora i va assegurar que l’accident de Reus va ser “problema del sistema”. És per això que Villaseca va instar ahir el Govern a desplegar la llei sobre la pobresa energètica, aprovant un reglament, per evitar més casos com el de la dona de Reus.

L’article 6 de la llei 24/2015 és el que regula la pobresa energètica i estableix un protocol de comunicació en què, quan es produeix una situació d’impagament, és la companyia subministradora qui ha d’avisar i sol·licitar un informe als serveis socials sobre la possible vulnerabilitat de la persona o família que no paga la factura energètica. Un protocol, però, que des de Gas Natural defensen que no està aprovat legalment i consideren que “és absolutament imprescindible que, tal com preveu la llei, es desenvolui-

El conseller delegat de Gas Natural Fenosa, Rafael Villaseca, ahir abans de començar la seva compareixença al Parlament. MANOLO GARCIA

pin les regles de com s’ha de fer”, va explicar Villaseca davant dels mitjans de comunicació. Per aquesta raó, el conseller delegat va defensar que el sistema que utilitzen a tot Catalunya “massivament” és que els ajuntaments “informin” la companyia, tal com s’establia en “les dues últimes lleis aprovades”. Un sistema que, segons Villaseca, “està funcionant” i és el que “s’aplica a tot Europa”, just el “contrari del que vol aplicar Catalunya”.

“Els serveis socials de l’Ajuntament de Reus no ens van comunicar la situació de la senyora Pitarç”, va assegurar el conseller delegat, que també va afirmar que l’any passat van rebre l’informe de vulnerabilitat d’aquest ajuntament en 140 casos i “es van paralitzar els talls”. Villaseca també va detallar que cada any fan “600.000 avisos de tall de subministrament energètic a Catalunya”.

Aclarir la legalitat

“Costa d’entendre per què encara no s’ha aprovat aquest protocol tan necessari”. El conseller delegat va assegurar que la companyia està disposada a aplicar aquest sistema, però “amb garanties jurídiques”. Villaseca va retreure al Govern que “per aplicar l’article 6.4 de la llei 24/2015, abans s’ha d’aprovar el protocol obligat de comunicació”. En aquest sentit, va criticar que la Generalitat no el tingui aprovat, cosa que demostraria que, segons va explicar, situacions com la de Reus

L. BONILLA / N. MARTÍNEZ
BARCELONA

Després de sentir ahir la compareixença del conseller delegat de Gas Natural, Rafael Villaseca, al Parlament, les entitats socials creuen que ha arribat el moment de definir un nou escenari per combatre la pobresa energètica. “Cal que les administracions públiques articulin nous instruments, lleis i polítiques per fer possible que el dret a l’electricitat es garanteixi, perquè Gas Natural no farà res que vagi en contra dels interessos de l’empresa”, va assegurar ahir el president de la Taula del Tercer Sector, Oriol Illa. Illa va lamentar que Villaseca “no assumís cap responsabilitat” en relació a la mort d’una dona de 81 anys a Reus, que s’il·luminava amb espelmes com a conseqüència d’un tall de

Les entitats socials demanen definir pobresa energètica

subministrament elèctric. “Hi ha una incompatibilitat molt clara entre els interessos de l’empresa, que respon als seus accionistes, i l’interès general, i no té una solució fàcil”, va afegir. El president de la Taula del Tercer Sector va criticar que Gas Natural s’escudi en el fet que no hi hagi un protocol aprovat per “no complir” amb l’article 6.4 de la llei 24/2015. “No es pot vulnerar un dret al·legant que no hi ha un procediment, aquesta és una excusa de l’empresa”, va adir Illa.

Des de l’Aliança contra la Pobresa Energètica, Maria Campuzano va criticar que Gas Natural no compleixi el “principi de precaució”, és

a dir, que la companyia informi els serveis socials abans de fer un tall de subministrament perquè “fa 15 mesos que està vigent”. Des de l’entitat, asseguruen que el pla de vulnerabilitat presentat per Gas Natural –dotat amb 4,5 milions d’euros– és un “rentat de cara” i va exigir a la Generalitat que “imposi la sanció més alta a Gas Natural, d’un milió d’euros, pel cas de la mort de la Rosa a Reus”.

Més regulació

Per evitar més casos com el de Reus, Illa també insta a “definir què és pobresa energètica” per saber “a quin col·lectiu ens dirigim i a qui protegir”. “A Europa tenen estipulat qui

Una protesta de l’Aliança contra la Pobresa Energètica del mes de desembre. CÈLIA ATSET

UN MILER DE MENTORS PER ALS REFUGIATS

Més de mil persones ja s'han inscrit per ser mentors voluntaris per ajudar a la inserció de refugiats, més del doble dels 500 que el Govern va anunciar que es necessitaven per dur a ter-

me el Programa Català de Refugi. La consellera de Treball, Afers Socials i Famílies, Dolors Bassa, ho va anunciar ahir a través de Twitter, on va agrair la col·laboració dels voluntaris

que s'hi han apuntat. Per afavorir la inserció, el Programa Català de Refugi atorgarà ajudes econòmiques d'entre 400 i 600 euros a cada individu i els proveirà d'habitatge.

es podrien evitar, ja que segons va afirmar, "el problema és el sistema". Així, el conseller delegat troba "imprescindible" desplegar la llei 24/2015 i concretar de manera "única, vinculant i obligatòria" com s'han de relacionar les administracions locals i les companyies subministradores.

Com que de moment la companyia assegura que no hi ha protocol, ha continuat aplicant el sistema de no avisar els serveis socials "a tot arreu". De totes maneres, el diputat de Junts pel Sí Jordi Munell va assegurar que el protocol estava "publicat i publicitat" quan va passar l'accident i assegura que encara no s'havia interposat el recurs d'UNESA contra aquest document, una "forma implícita de reconèixer que ja hi havia un protocol", va defensar.

Una de les incògnites que encara queda per resoldre és si Gas Natural acabarà signant el conveni que va presentar fa dues setmanes la Generalitat, que implicava les companyies en la factura de les famílies que pateixen pobresa energètica i els instava a assumir-ne el 50% del cost. Preguntat per Munell i també pel diputat del PSC Jordi Tarrades sobre si firmaria el document, Villaseca va assegurar que feia "48 hores que l'havien rebut i que encara l'havien de valorar". Munell, però, va retreure a la companyia que no hagués signat les propostes de conveni que l'Agència Catalana de Consum va presentar a diferents companyies energètiques.

Villaseca, però, va afirmar que Gas Natural té convenis amb 441 municipis, una xifra que cobreix el 93% dels clients que té la companyia repartits per l'Estat. A Catalunya, Villaseca va assegurar que han aconseguit evitar "12.146 talls de subministrament a famílies vulnerables". A més, també va explicar que Gas Natural ha començat a impulsar una línia d'ajuts a entitats socials que treballen amb persones vulnerables i tirarà endavant una Escola d'Eficiència Energètica. —

és un pobre energètic i aquí no està definit. Espanya és un dels països on la pobresa energètica està menys regulada i on més cal regular-la", va dir. Com que no hi ha un criteri oficial, és difícil quantificar les persones que la pateixen. Europa demana als països que estableixin la figura del consumidor vulnerable, però en el cas d'Espanya encara no s'ha fet la transposició d'aquesta normativa europea. Les úniques xifres existents són les de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua), que xifra les llars en situació de pobresa energètica de Catalunya entre 551.550 i 325.021. Això representa entre un 18,7% i un 11% del total de llars catalanes.

Segons Illa, el subministrament elèctric, no pot estar "patrimonialitzat per unes quantes empreses", i va instar a acabar amb aquest "oligopoli". —

Les crítiques dels grups parlamentaris i les entitats socials

Jordi Munell

DIPUTAT DE JUNTS PEL SÍ

"Ens consta que Gas Natural no envia avisos per talls de subministrament tal com diu la llei"

Joan Garriga

DIPUTAT DE LA CUP

"Amb l'1% dels seus beneficis podrien pagar la factura de les persones més vulnerables"

Jordi Tarrades

DIPUTAT DEL PSC

"Per prudència, seria bo consultar amb els serveis socials abans de fer els talls de subministrament"

Lorena Roldán

DIPUTADA DE CIUTADANS

"La Generalitat no fa tot el que té a l'abast: del fons de pobresa energètica només en va executar un 22%"

Marc Vidal

DIPUTAT DE CATALUNYA SÍ QUE ES POT

"L'administració va a pas de tortuga, i les companyies posen bastons a les rodes perquè se'ls toca la butxaca"

Oriol Illa

PRESIDENT TAULA DEL TERCER SECTOR

Hi ha una incompatibilitat entre els interessos de l'empresa i l'interès general, i això no té una solució fàcil"

Una dona gran, un dels col·lectius més vulnerables a la pobresa, demanant diners en un portal del carrer Pelai, al centre de Barcelona. PERE TORDERA

Primer pas per a la renda mínima de 426 euros al mes

El Congrés calcula que entrarà en vigor a finals d'any

MARIONA FERRER I FORNELLS
MADRID

El Congrés va començar ahir un llarg camí parlamentari perquè a finals d'any, si no hi ha cap entrebanc d'última hora, entri en vigor una nova prestació social: una renda mínima de 426 euros al mes destinada als aturats de llarga durada que ja no rebin cap ajuda. Es tracta d'una iniciativa legislativa popular (ILP) impulsada pels sindicats –amb més de 700.000 firmes– i que de moment compta amb el suport de tots els partits de la cambra menys el PP i Ciutadans, que alerten del preu de la mesura. Per als socialistes, que s'han encarregat de convertir la ILP en proposició de llei de la mà de CCOO i la UGT, es tracta d'una iniciativa només comparable a l'aprovació de la llei de la dependència durant l'últim govern de Zapatero.

Qui podrà acollir-s'hi? Els sindicats calculen que fins a 2,4 milions de persones al conjunt de l'Estat que actualment no arriben al salari mínim, que se situa en 707 euros al mes. Només podran demanar-la majors d'edat i menors de 65 anys que hagin viscut de manera ininterrompuda almenys sis mesos a Espanya, acreditin que estan buscant feina i hagin esgotat totes les prestacions d'atur. A més, els beneficiaris no podran superar ingressos o ajudes que excedeixin el 75% del salari mínim. És a dir, a efectes pràctics, gairebé no podran rebre cap altra subvenció. En cas que el nucli familiar tingui més

Limitacions
Podran acollir-s'hi els aturats amb gairebé cap ingrés familiar

Dificultats
Tant el PP com C's s'hi oposen i poden eternitzar-ne la tramitació

ingressos, si dividits per tots els membres de la família superen el 75% del salari mínim, no es podrà sol·licitar la renda mínima.

Objectiu: "rescatar" les persones

Malgrat les limitacions, tant el PP com Ciutadans s'oposen frontalment a la mesura perquè consideren que "no hi ha marge de maniobra" per finançar-la. Segons els càlculs dels sindicats, costarà fins a 12.000 milions d'euros a les arques de l'Estat. Els populars, però, van alertar ahir durant el debat al ple del Congrés que la mesura podria generar un efecte crida d'immigrants i que fins a vuit milions de persones podrien acabar acollint-s'hi, cosa que generaria un forat de 50.000 milions d'euros. Tant el PSOE com Podem van defensar que, per primer cop en els últims cinc anys, es tirés endavant una iniciativa que serveix per "rescatar les persones" i no els bancs, ja que el rescat a la banca va costar fins a 40.000 milions d'euros.

El govern de Rajoy no va atrevir-se a exercir el seu dret a veto per raons pressupostàries en la tramitació al Congrés perquè es tractava d'una ILP. Però ja té un pla per evitar que aquest any s'acabi aprovant la renda mínima. Ara comença un llarg procés d'esmenes, i durant aquest període intentaran condicionar que la mesura comenci a caminar al fet que hi hagi uns pressupostos. Sigui com sigui, la llei inclou una clàusula perquè el govern de torn no la pugui eliminar i es converteixi en un dret de cada ciutadà. —